

Vec C-142/22

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

2. marec 2022

Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania:

Supreme Court

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

25. február 2022

Odvolať:

OE

Oporca:

The Minister for Justice and Equality

SUPREME COURT (NAJVVYŠŠÍ SÚD, ÍRSKO)

[omissis]

**VO VECI ČLÁNKU 267 ZMLUVY O FUNGOVANÍ EURÓPSKEJ ÚNIE A
VO VECI PODANIA NÁVRHU NA ZAČATIE PREJUDICIÁLNEHO
KONANIA SÚDNEMU DVORU EURÓPSKEJ ÚNIE**

[omissis][zloženie Supreme Court (Najvyšší súd)]

[omissis]

VO VECI ŽIADOSTI PODĽA § 22 ODS. 7 EUROPEAN ARREST WARRANT ACT, 2003 (ZÁKON O EURÓPSKOM ZATÝKACOM ROZKAZE Z ROKU 2003), KTORÝ BOL NAHRADENÝ § 80 CRIMINAL JUSTICE (TERRORIST OFFENCES) ACT, 2005 [ZÁKON O TRESTNEJ JUSTÍCI (TERORISTICKÉ TRESTNÉ ČINY) Z ROKU 2005]

A VO VECI OE (DÁTUM NARODENIA: 9. september 1980)

MEDZI

**MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY (MINISTER PRE
SPRAVODLIVOSŤ A ROVNOSŤ, ÍRSKO)**

NAVRHOVATEĽOM

A

OE

ODPORCOM

**PRÍKAZ Z 25. FEBRUÁRA 2022 NA PREDLOŽENIE VECI SÚDNEMU
DVORU EURÓPSKEJ ÚNIE PODĽA ČLÁNKU 267 ZMLUVY**

Oznámenie o odvolaní odporcu, ktoré bolo podané 6. júla 2021 ako odvolanie proti rozsudku a príkazu Court of Appeal (Odvolací súd, Írsko) [omissis] vydaným a vyhotoveným 27. mája 2021, ktorými bolo zamietnuté odvolanie odporcu proti rozsudku a príkazu High Court (Vrchný súd, Írsko) [omissis] vydaným a vyhotoveným 27. júla 2020, aby sa vyhovel návrhu navrhovateľa a aby High Court (Vrchný súd) udelil súhlas na začatie konania proti odporcovi v Holandsku ako vydávajúcom štáte v súvislosti s týmito trestnými činmi uvedenými na strane 3 ods. 4 dokumentu s názvom „Dodatočný európsky zatýkací rozkaz“ z 18. júla 2019, a to: „§ 289 holandského trestného zákonníka: účasť na vražde z 15. decembra 2015, § 46a v spojení s § 289 holandského trestného zákonníka: neúspešné navádzanie k vražde v období od 1. novembra 2015 do 25. novembra

2015 vrátane“ a o vydanie príkazu na zrušenie uvedeného rozsudku a príkazu z dôvodov uvedených oznámení o odvolaní, v súvislosti s ktorými sa 2. decembra 2021 konalo pojednávanie na diaľku.

[omissis] [informácie o konaní]

Keďže vec bola zaradená do zoznamu na rozhodnutie na 18. február 2022 a rozsudok bol v uvedený deň vyhlásený elektronicky a účastníci konania mali možnosť vyjadriť sa k návrhu na začatie prejudiciálneho konania

A zdá sa, že skutkový stav a priebeh konania sú také, ako sú uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý je prílohou tohto dokumentu

A ďalej sa tomuto súdu javí, že rozhodovanie o otázkach, ktoré sú medzi účastníkmi konania sporné a ktoré sa týkajú tejto žiadosti, nastoľuje otázky týkajúce sa správneho výkladu niektorých ustanovení práva Únie, konkrétne výkladu článku 27 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/JHA z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mm. vyd. 19/006, s. 34), ako bolo implementované do írskeho práva ustanoveniami European Arrest Warrant Act 2003 (zákon z roku 2003 o európskom zatýkacom rozkaze) (v znení neskorších predpisov)

SÚD ROZHODOL, ŽE PREDLOŽÍ Súdnemu dvoru Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prejudiciálne otázky uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania:

1. Má sa článok 27 rámcového rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že rozhodnutie o odovzdaní osoby zakladá medzi touto osobou, vykonávajúcim štátom a dožadujúcim štátom, taký právny vzťah, že každá otázka, ktorá sa v tomto rozhodnutí považuje za rozhodnutú s konečnou platnosťou, sa musí považovať za rozhodnutú aj na účely konania o udelení súhlasu s ďalším trestným stíhaním alebo potrestaním za iné trestné činy?
2. V prípade, ak bude odpoveď na prvú otázku taká, že článok 27 nevyžaduje takýto výklad, porušuje vnútroštátna procesná norma zásadu efektivity, ak má taký účinok, že dotknutej osobe bráni, aby sa v rámci žiadosti o udelenie súhlasu odvolávala na príslušný rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vydaný v období po vydaní príkazu na odovzdanie?

A NARIAĐUJE SA, že ďalšie pojednávanie o tomto odvolaní sa odročuje až do vydania rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o uvedených prejudiciálnych otázkach alebo do vydania ďalšieho príkazu

[omissis]

Dňa: 28. február 2022

AN CHUIRT UACHTARACH
SUPREME COURT (NAJVVYŠŠÍ SÚD)

[*omissis*][zloženie Supreme Court (Najvyšší súd)]

medzi/

**VO VECI ŽIADOSTI PODĽA § 22 ODS. 7 EUROPEAN ARREST
WARRANT ACT, 2003 (ZÁKON O EURÓPSKOM ZATÝKACOM
ROZKAZE Z ROKU 2003), KTORÝ BOL NAHRADENÝ § 80 CRIMINAL
JUSTICE (TERRORIST OFFENCES) ACT, 2005 [ZÁKON O TRESTNEJ
JUSTÍCI (TERORISTICKÉ TRESTNÉ ČINY) Z ROKU 2005]**

**THE MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY (MINISTER PRE
SPRAVODLIVOSŤ A ROVNOSŤ)**

Odporcom

a

OE

Odvolaťom

Súdom predložený návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdnom dvore Európskej únie s niektorými otázkami týkajúcimi sa výkladu práva Únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie z 28. februára 2022.

Úvod

- 1 Odvolanie podané na Supreme Court (Najvyšší súd) sa týka výkladu článku 27 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/JHA z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), ako bolo implementované do írskeho práva ustanoveniami European Arrest Warrant Act 2003 (zákon z roku 2003 o európskom zatykači) (v znení neskorších predpisov).
- 2 Odvolateľ bol odovzdaný do Holandského kráľovstva na základe troch európskych zatykacích rozkazov. Uvedené rozhodnutie predstavuje podľa írskeho práva *res iudicata* a odvolateľ bol v týchto veciach súdený, usvedčený a odsúdený podľa holandského práva.
- 3 High Court of Ireland (Vrchný súd), ako vykonávajúcemu súdnemu orgánu, bola doručená žiadosť o udelenie súhlasu s ďalším trestným stíhaním a uväznením odvolateľa v súvislosti s inými, samostatnými trestnými činmi. Namietla proti udeleniu takéhoto súhlasu z dôvodu, že subjekty, ktoré vydali tri pôvodné

rozkazy, nemali z hľadiska práva Únie postavenie „vydávajúcich súdnych orgánov“. Aj keď podľa írskeho práva v súčasnosti nie je možné opätovne rozhodovať o odovzdaní, tvrdí, že súhlas s ďalším trestným stíhaním nie je možné udeliť, ak rozkazy, na základe ktorých bolo toto rozhodnutie vydané, neboli platne vydané.

- 4 Supreme Court (Najvyšší súd) má v podstate rozhodnúť o otázke, či má odvolateľovi umožniť uplatniť toto tvrdenie a na tento účel sa odvolávať na retroaktívny účinok niektorých rozsudkov Súdneho dvora Európskej únie, alebo či mu v tom môže zabrániť vnútroštátna procesná norma. Vnútroštátna norma, ktorá je teraz hlavným predmetom sporu, je známa ako prekážka „estoppel“ a je nižšou kategóriou širších zásad *res iudicata*.

Okolnosti sporu

- 5 Medzi účastníkmi konania nie je sporný skutkový stav veci a okolnosti, ktoré sporu predchádzali je možné jednoducho zhrnúť. V roku 2017 bol odvolateľ na základe príkazu High Court (Vrchný súd) odovzdaný do Holandského kráľovstva na základe troch európskych zatýkacích rozkazov (ďalej len „EZR“) doručených od tohto štátu. Tieto EZR, ktoré boli vydané v rôznych dňoch v roku 2016, sa týkali odovzdania na účely súdneho konania vo veci obvinení týkajúcich sa, okrem iného, prania špinavých peňazí, napadnutia a pokusu o vraždu. Dva z týchto rozkazov vydala amsterdamská prokuratúra a jeden vydal útvar národnej prokuratúry. V mene odvolateľa boli vznesené námietky proti odovzdaniu, ktoré High Court (Vrchný súd) všetky zamietol [[omissis] pozri rozsudok Minister for Justice/OE (nepublikovaný, vyhlásený 2. februára 2017)]. Je zrejmé, že v tom čase nebola vznesená žiadna námietka týkajúca sa skutočnosti, že zatýkacie rozkazy vydali prokurátori. Sudkyňa High Court (Vrchný súd) v rámci svojej analýzy výslovne uviedla, že oba amsterdamské zatýkacie rozkazy boli vydané „príslušným súdnym orgánom“. V rozsudku sa výslovne neuvádza status rozkazu vydaného národným prokurátorom, ale rovnako nie je dôvod predpokladať, že by ho súd považoval za rozkaz, ktorý má iný status ako ostatné dva rozkazy. Na viacerých miestach rozsudku sa odkazuje na odpovede prokurátorov na žiadosti o ďalšie informácie a odvoláva sa na tieto odpovede.
- 6 Odvolateľ sa proti rozsudku nesnažil odvolať a bol odovzdaný do Holandska. V súvislosti s trestnými činmi, ktorých sa rozkazy týkali, bol súdený a usvedčený a bol odsúdený na trest odňatia slobody v dĺžke trvania 18 rokov.
- 7 Holandské orgány odvtedy požiadali High Court (Vrchný súd) ako vykonávajúci súdny orgán o udelenie súhlasu s ďalším trestným stíhaním a uväznením odvolateľa na základe ďalších obvinení, ktoré neboli predmetom pôvodných EZR. Udelenie takéhoto súhlasu, ktoré so sebou nesie vzdanie sa toho, čo sa vo vnútroštátnom práve označuje ako pravidlo špeciality, je uvedené v článku 27 rámcového rozhodnutia, ktoré je v tejto jurisdikcii implementované § 22 ods. 7 European Arrest Warrant Act 2003 (zákon o európskom zatýkacom rozkaze

z roku 2003) v znení neskorších predpisov. Odvolateľ už bol súdený, usvedčený a bol odsúdený na doživotný trest odňatia slobody na základe nových obvinení, ale na výkon tohto ďalšieho trestu odňatia slobody je potrebný súhlas vykonávajúceho súdneho orgánu.

- 8 Pôvodnú žiadosť o udelenie súhlasu v tejto veci, ktorou sa začalo konanie podľa § 22 ods. 7, poslal holandský národný prokurátor na High Court (Vrchný súd) 1. mája 2019. Dňa 27. mája 2019 Súdny dvor vydal svoj rozsudok OG a PI (prokuratúra v Lubecku a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19/PPU, ďalej len „OG a PI“). Rozhodol, že na účely rámcového rozhodnutia prokurátorov nie je možné považovať za „vydávajúce súdne orgány“, ak sú priamo alebo nepriamo vystavení riziku, že ich rozhodovacia právomoc v súvislosti s EZR je ovplyvnená vonkajšími usmerneniami alebo pokynmi, v konkrétnom prípade od výkonnej moci.
- 9 Žiadosť o udelenie súhlasu bola predložená High Court (Vrchný súd) 23. júla 2019. Pri tejto príležitosti odporca („minister“) na súde uznal, že holandský vnútroštátny prokurátor nie je „súdnym orgánom“, a zdá sa, že z tohto dôvodu bola žiadosť vzatá späť a nebol vydaný žiadny príkaz. O niekoľko dní neskôr však bola doručená ďalšia žiadosť o udelenie súhlasu. Tú na základe žiadosti prokurátora vydal vyšetrojúci sudca v Amsterdame. Zdá sa, že v Holandsku bola s účinnosťou od 13. júla 2019 zavedená nová právna úprava, ktorá stanovuje, že EZR majú vydávať sudcovia.

Zákonné súvislosti

- 10 Európsky zatýkací rozkaz je v článku 1 rámcového rozhodnutia vymedzený ako „súdne rozhodnutie vydané členským štátom s cieľom zatknúť a vydať požadovanú osobu inému členskému štátu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu alebo ochranného opatrenia“. „Vydávajúci súdny orgán“ je v článku 6 definovaný ako „súdny orgán vydávajúceho členského štátu, ktorý je oprávnený vydať európsky zatykač v zmysle právnych predpisov tohto štátu“. Ako bolo stanovené v rozsudku OG a PI (prokuratúra v Lubecku a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19/PPU, ďalej len „OG a PI“), pojem „vydávajúci súdny orgán“ je autonómnym pojmom práva Únie.
- 11 Článok 27 rámcového rozhodnutia sa zaoberá možnosťou trestného stíhania odovzdanej osoby za iné trestné činy, ako sú trestné činy uvedené v EZR, na základe ktorého bola osoba vydaná. V odseku 2 tohto článku je uvedené všeobecné pravidlo, že osobu nie je možné trestne stíhať, odsúdiť alebo inak pozbaviť slobody za iný trestný čin spáchaný pred jej odovzdaním, ako pre ten, pre ktorý bola odovzdaná. Podľa odseku 1 môžu členské štáty oznámiť Generálnemu sekretariátu Rady, že súhlasia s upustením od tohto pravidla. Írsko túto možnosť nevyužilo, a preto sa uplatňuje všeobecné pravidlo s výnimkami uvedenými v odseku 3. Výnimka, ktorá je relevantná pre toto odvolanie je uvedená v odseku 3 písm. g), ktorá predpokladá, že súhlas udelí vykonávajúci

súdny orgán. V odseku 4 sa stanovuje, že žiadosť o súhlas sa predkladá vykonávajúcemu súdnemu orgánu. Súhlas sa udeľuje alebo odmieta na rovnakom základe ako v prípade žiadosti o odovzdanie, teda s odkazom na dôvody uvedené v článkoch 3 a 4.

- 12 Podobné definície sa nachádzajú v European Arrest Warrant Act 2003 (zákon o európskom zatýkacom rozkaze z roku 2003) v znení neskorších predpisov. EAW je „rozkaz, príkaz alebo rozhodnutie súdneho orgánu“. „Súdny orgán“ je „sudca, zmierovací sudca alebo iná osoba oprávnená podľa práva príslušného členského štátu vykonávať funkcie, ktoré sú rovnaké alebo podobné funkciám, ktoré podľa článku 33 vykonáva súd v danom štáte“ (t. j. funkcia vydávania EZR). „Vydávajúci súdny orgán“ je „súdny orgán vo vydávajúcom štáte, ktorý vydal príslušný rozkaz“. „Vydávajúci štát“ je „členský štát ..., ktorého súdny orgán vydal uvedený európsky zatýkací rozkaz“.
- 13 § 22 zákona z roku 2003 bol v celom rozsahu nahradený § 80 Criminal Justice (Terrorist Offences) Act 2005 [zákon z roku 2005 o trestnej justícii (teroristické trestné činy)]. § 22 ods. 7 teraz stanovuje:

„(7) High Court (Vrchný súd) môže vo vzťahu k osobe, ktorá bola odovzdaná vydávajúcemu štátu podľa tohto zákona, udeliť súhlas na:

 - a) začatie konania proti tejto osobe vo vydávajúcom štáte za trestný čin,
 - b) uloženie trestu vo vydávajúcom štáte, vrátane trestu spočívajúceho v obmedzení osobnej slobody, v súvislosti s trestným činom alebo
 - c) začatie konania proti osobe alebo jej zadržanie vo vydávajúcom štáte na účely výkonu trestu alebo ochranného opatrenia v súvislosti s trestným činom,

po prijatí písomnej žiadosti od vydávajúceho štátu v tomto zmysle.“
- 14 V odseku 8 <nahradenom § 15 European Arrest Warrant [Application to Third Countries and Amendment] and Extradition [Amendment] Act 2012 [zákon z roku 2012 o európskom zatýkacom rozkaze (uplatňovanie na tretie krajiny v znení neskorších predpisov) a o vydávaní (v znení neskorších predpisov)]> sa stanovuje, že udelenie súhlasu podľa ods. 7 sa má odmietnuť, ak ide o trestný čin, pre ktorý by osoba nemohla byť na základe časti 3 zákona odovzdaná. (V časti 3 sú uvedené ustanovenia týkajúce sa základných práv, korešpondencie, zásady *ne bis in dem*, trestného stíhania proti vyžiadanej osobe v rámci štátu na základe rovnakých údajných skutkov, veku trestnej zodpovednosti, extrateritoriality a súdnych konaní v neprítomnosti.)
- 15 Možno je dôležité poznamenať, že pred zavedením režimu európskeho zatykača nemali súdy v Írsku právomoc vzdať sa pravidla špeciality – to bolo vyhradené [podľa ustanovení Extradition Act 1965 (zákon z roku 1965 o vydávaní)]

ministromi spravodlivosti. To platí aj naďalej, pokiaľ ide o vydávanie osôb, ktoré nesúvisia s EÚ.

Konanie

- 16 Námietky odvolateľa podané High Court (Vrchný súd) proti žiadosti o udelenie súhlasu neboli úspešné. Na tomto súde bolo spornou otázkou to, či sa uplatní zásada *res iudicata*. High Court (Vrchný súd) rozhodol, že tvrdenie, o ktoré sa mal v úmysle odvolateľ opierať, vylučujú vnútroštátne pravidlá, podľa ktorých je rozhodnutie z roku 2017 konečné [pozri Minister for Justice and Equality/OE [2020] IEHC 369]. Odvolateľ podal odvolanie. V čase, keď sa táto vec dostala na Court of Appeal (Odvolací súd), Súdny dvor vydal rozsudok Trestné konanie proti AZ (C-510/19, ďalej len „AZ“), v ktorom rozhodol, že holandských prokurátorov nie je možné považovať za „súdne orgány“ na účely rámcového rozhodnutia.
- 17 Court of Appeal (Odvolací súd) sa stotožnil s tvrdením ministra, že aj keď v súčasnosti nastolená otázka nemusela byť namietaná v pôvodnom konaní týkajúcom sa EZR na High Court (Vrchný súd), sudkyňa High Court (Vrchný súd) ju „inkvizitčne“ posúdila a rozhodla o nej. Za týchto okolností vznikla prekážka „estoppel“, ktorá bránila buď priamemu napadnutiu jej rozhodnutia o uvedenej otázke alebo vedľajšiemu napadnutiu príkazu na odovzdanie.
- 18 Taktiež bolo akceptované tvrdenie ministra, že vnútroštátna právna úprava týkajúca konečnej platnosti rozsudkov nebola spochybnená rozhodnutiami Súdneho dvora. Court of Appeal (Odvolací súd) uznal, že Súdny dvor výslovne odmietol obmedziť časové účinky svojich rozsudkov OG a PI, a AZ. V mnohých veciach, vrátane rozsudku *Asturcom Telecomunicaciones S.L. v. Nogueira* [2009] E.C.R. I-9579, Court of Appeal (Odvolací súd) zdôraznil význam zásady, že súdne rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt na podanie odvolania, nie je možné spochybniť. Právo Únie nevyžadovalo zdržať sa uplatnenia procesných pravidiel týkajúcich sa tejto zásady, aj keď by to vnútroštátnemu súdu umožnilo napraviť porušenie ustanovenia práva Únie. Táto zásada naopak podliehala zásadám efektivity a ekvivalencie, ale odvolateľ v tejto veci neuviedol žiadne tvrdenie o porušení týchto zásad uplatnením pravidiel o konečnej platnosti rozsudkov. Court of Appeal (Odvolací súd) na základe uvedeného odvolanie zamietol (pozri rozsudok Minister for Justice and Equality/OE [2021] IECA 159).
- 19 Dňa 22. septembra 2021 Supreme Court (Najvyšší súd) umožnil podať ďalšie odvolanie. Usúdil, že vo veci boli nastolené otázky všeobecného verejného významu v súvislosti s výkladom European Arrest Warrant Act 2003 (zákon z roku 2003 o európskom zatýkacom rozkaze); vzťahom medzi pôvodným príkazom na odovzdanie a žiadosťou o udelenie súhlasu s ďalším trestným stíhaním a uväznením; vplyvom rozhodnutí Súdneho dvora na tento vzťah; a otázkou, do akej miery, ak vôbec, môžu v konaní EAW vzniknúť pojmy prekážky *res iudicata* a „estoppel“ (pozri [2021] IESCDT 108).

- 20 Odvolateľ súhlasí s tým, že rozhodnutie o nariadení jeho odovzdania z roku 2017 je podľa írskeho práva *res iudicata* a že právo Únie by nevyžadovalo opätovné preskúmanie tohto rozhodnutia. Jeho hlavná námietka proti udeleniu súhlasu (a jediná, na ktorej stále trvá) sa zakladá na zákonných podmienkach upravujúcich postup udeľovania súhlasu. Na účely § 22 ods. 7 musí žiadosť o udelenie súhlasu podať „vydávajúci štát“ a „vydávajúci štát“ je definovaný ako štát, ktorého „súdny orgán“ vydal pôvodný EZR. Argumentuje tým, že keďže prokurátori, ktorí vydali EZR, neboli z hľadiska práva Únie „súdnyimi orgánmi“, Holandsko nie je možné považovať za „vydávajúci štát“.
- 21 Odvolateľ opiera svoje tvrdenia o rozhodnutia vnútroštátnych súdov, podľa ktorých sa zásady *res iudicata* sa neuplatňujú na prípady vydávania. Súhlasí s tým, že môže vzniknúť prekážka „estoppel“, ale v tejto súvislosti uvádza tvrdenie, že túto prekážku nie je možné uplatniť, ak došlo k podstatnej zmene právnych okolností. Rozsudok OG a PI má v tomto ohľade predstavovať významnú zmenu. Tvrdí, že konanie o udelenie súhlasu, aj keď súvisí s konaním o odovzdaní, je predsa len „samostatnou“ záležitosťou, v ktorej môže odvolateľ rovnako slobodne uviesť akékoľvek tvrdenie smerujúce k platnosti žiadosti, ako keby išlo o bežný EZR. Svoje tvrdenie opiera najmä o rozsudok AZ a o konštatovanie, že súhlas môže poškodiť slobodu dotknutej osoby, pretože môže viesť k uloženiu prísnejšieho trestu. Ďalej uvádza, že ak by sa minister v tejto veci odvolával na zásady *res iudicata* a prekážku „estoppel“, znamenalo by to, že írske súdy by v ďalšom konaní týkajúcom sa úplne iných trestných činov mali vychádzať z predpokladu, ktorý je podľa práva Únie nepochybné nesprávny.
- 22 Minister nespochybňuje výklad tohto zákona uvedený odvolateľom, ani nenaznačuje, že rámcové rozhodnutie vyžaduje iný výklad. Tvrdí však, že akúkoľvek prípadnú otázku týkajúcu sa právomoci holandských prokurátorov konať ako „vydávajúce súdne orgány“ definitívne vyriešil High Court (Vrchný súd) v roku 2017 a že na toto konečné rozhodnutie sa vzťahuje prekážka „estoppel“, takže otázka ich právomoci už teraz nemôže byť znovu otvorená. Aj keď v tejto veci priamo neexistuje skoršie rozhodnutie vydané írskymi orgánmi, minister sa opiera o poznámky uvedené vo viacerých rozsudkoch, podľa ktorých môže v súvislosti s vydávaním teoreticky vzniknúť prekážka „estoppel“ rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok ako v bežnom občianskoprávnom súdnom konaní.
- 23 Minister súhlasí s tým, že rozhodnutia Súdneho dvora musia mať retroaktívny účinok. Tvrdí však, že podľa práva Únie nie je pôsobenie vnútroštátneho pravidla, ktorým je prekážka „estoppel“, ovplyvnené touto skutočnosťou za predpokladu, že tým nedôjde k porušeniu zásady efektivity a ekvivalencie. Tvrdí, že rozsudky vo veciach OG a PI a AZ nezmenili právny poriadok, ale ho len spresnili. Nepriniesli teda podstatnú zmenu právnych okolností. Pôvodné rozhodnutie o odovzdaní odvolateľa je preto potrebné považovať za pochybenie v rámci právomoci, ktoré teraz už nie je možné opätovne namietat’.

Rozsudok Supreme Court (Najvyšší súd)

- 24 Supreme Court (Najvyšší súd) vydal rozsudok (pozri [2022] IESC 10), ktorý sa zaoberá príslušnými zásadami vnútroštátneho práva a práva Únie.
- 25 Vnútroštátna právna úprava týkajúca *res iudicata* a prekážky „estoppel“ nie je bez komplikácií (v neposlednom rade preto, že terminológia sa nepoužíva vždy konzistentne). Nasledujúce zhrnutie sa nezaoberá súvisiacimi pojmami ako vedľajší útok, zneužitie konania alebo pravidlo, podľa ktorého musia účastníci konania uviesť v konaní všetky svoje tvrdenia a nemôžu si ponechať na neskôr nejaké tvrdenie vo svoj prospech, ktoré by uplatnili v novom konaní, ktorého cieľom je zvrátiť zamietavé rozhodnutie.
- 26 V konaní v zásade môže vzniknúť prekážka „estoppel“, ak
- i) rozsudok vydal príslušný súd;
 - ii) rozhodnutie bolo konečným rozhodnutím vo veci samej;
 - iii) rozsudkom sa rozhodlo o otázke, ktorú sa účastník konania pokúša predložiť v ďalšom konaní, a
 - iv) účastníkmi konania boli tie isté osoby (alebo ich zainteresované strany) ako účastníci konania, v ktorom sa namieta prekážka „estoppel“.
- 27 Vyššie uvedené kritériá vychádzajú z rozsudkov Supreme Court (Najvyšší súd) *Belton/Carlow County Council* [1997] 1 I.R. 172 a *Sweeney/Bus Átha Cliath* [2004] 1 I.R. 576, a nedávno sa nimi zaoberal rozsudok [*omissis*] *George/AVA Trade (EU) Limited* [2019] IEHC 187.
- 28 Je však dôležité uviesť, že okrem takých otázok, ako je podvod (o ktorý sa tu zjavne nejedná), na uplatnenie prekážky „estoppel“ sa vzťahujú viaceré obmedzenia. Jedným z takýchto obmedzení je potenciálny účinok súdneho rozhodnutia, ktorým sa vytvára právny precedens. Právny precedens neumožní účastníkovi súdneho konania, ktorého vec bola rozhodnutá, obnoviť konanie, ale je možné sa na takéto rozhodnutie odvolávať vo veciach alebo prípadoch, ktoré ešte neboli s konečnou platnosťou rozhodnuté, a to aj keď skoršie rozhodnutie ohľadom spornej otázky, v samostatnej veci bolo v neprospech dotknutej osoby. Podobne je možné, že legislatívna zmena zabráni podaniu námietky prekážky „estoppel“.
- 29 V kontexte verejného práva nie je možné uplatňovať prekážku „estoppel“, ak sa sporná otázka týka správneho výkladu zákona alebo ustanovenia ústavy. Bolo by v rozpore s verejným poriadkom, ak by sa o takejto veci rozhodovalo na základe ústupkov alebo priznání účastníkov konania alebo na základe omylu sudcu. Ak sa teda spor týka výkladu zákona, ktorým sa povoľuje opakovaný výber dane alebo iného verejného poplatku, skutočnosť, že súd predtým rozhodol o zodpovednosti na základe výkladu príslušného ustanovenia, ktorý podal sudca, môže spôsobiť, že

rozhodnutie, v ktorom bol tento výklad podaný, bude predstavovať *res iudicata*, pokiaľ ide o nárok uplatnený v tomto konaní. Nebude to však brániť účastníkovi konania, aby túto otázku opätovne uviedol v rámci neskoršej žaloby (aj keď v závislosti od okolností môže účastník konania prehrať na základe doktríny precedensu, pretože o tejto otázke už rozhodol súd vyššieho alebo rovnakého stupňa, pokiaľ ide o rozhodovaciu právomoc).

- 30 V trestných konaniach nezohráva prekážka „estoppel“ žiadnu úlohu.
- 31 Vydávanie sa tradične označuje za jedinečnú oblasť írskeho práva. Bolo to tak pred zavedením systému európskeho zatýkacieho rozkazu a vo všeobecnosti sa to pripisovalo skutočnosti, že súd, ktorý sa zaoberá vydávacím konaním, zohráva viac inkvizitnú úlohu než súd, ktorý sa zaoberá bežným, kontradiktórnym konaním. Táto charakteristická črta pretrváva v kontexte EZR a je zdôraznená právom súdu požadovať informácie od dožadujúceho štátu, ak sa to považuje za potrebné. Rozhodnutie súdu je preto menej závislé od dôkazov a tvrdení uvedených účastníkmi konania, ako by to mohlo byť v iných prípadoch.
- 32 Niekedy sa uvádza, že zásady *res iudicata* nezohrávajú pri vydávaní žiadnu úlohu. Pri podrobnejšom skúmaní je však zrejmé, že ide o prílišné zjednodušenie. Rozhodnutie o nariadení alebo odmietnutí vydania sa stane *res iudicata*, keď bude mať status právoplatného rozsudku. Z mnohých rozhodnutí však vyplýva, že rozhodnutie o odmietnutí odovzdania z dôvodu nedostatkov uvedených v rozkaze, na základe ktorého bola žiadosť podaná, nepredstavuje prekážku pre posúdenie nového rozkazu. V niektorých relevantných rozsudkoch sú uvedené poznámky, ktoré naznačujú, že je však možné, aby vznikla prekážka „estoppel“ vo vzťahu ku konkrétnej otázke, o ktorej sa rozhodlo v skoršom konaní. Ak bolo teda napríklad zamietnutie založené na zistení určitej skutočnosti a následný rozkaz sa touto skutočnosťou nezaoberal, vykonávajúci súdny orgán by mohol dospieť k záveru, že vzniká prekážka „estoppel“ (alebo že druhá žiadosť o odovzdanie je zneužitím konania).
- 33 Supreme Court (Najvyšší súd) sa obáva, že ak by rozhodol, že v tejto veci vzniká prekážka „estoppel“, takéto rozhodnutie by mohlo obmedziť retroaktívny účinok rozsudkov Súdneho dvora, umožniť pretrvávanie právneho omylu a v neprípustnom rozsahu znížiť účinnosť súdnej ochrany v procese EZR. Na druhej strane, ak by Supreme Court (Najvyšší súd) rozhodol o neexistencii prekážky „estoppel“, odvolateľ by získal neočakávanú výhodu, ktorú by nezískal, ak by v skoršom súdnom konaní o otázke odovzdania takéto tvrdenie uviedol. Tento záver vyplýva zo skutočnosti, že takéto tvrdenie by muselo byť v tomto štádiu nevyhnutne úspešné, aj keby bolo potrebné podať návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor. V takom prípade by však podľa írskeho práva neexistovala prekážka pre posúdenie nového rozkazu vydaného sudcom po zmene príslušného holandského práva. Vzhľadom na sled udalostí, ku ktorým skutočne došlo, sa v prípade, že odvolateľ teraz uspeje, situácia javí ako nenapraviteľná.

- 34 Podľa názoru Supreme Court (Najvyšší súd) odpoveď na otázku, či by mal mať odvolateľ v súčasnosti možnosť oprieť sa o tvrdenie týkajúce sa statusu pôvodných rozkazov, závisí od správnej právnej kvalifikácie vzťahu medzi konaním o odovzdaní a konaním o udelení súhlasu. Ak sa majú správne považovať za samostatné, „nezávislé“ konania, v ktorých každá namietaná skutočnosť, ktorú mohla dotknutá osoba uviesť v žiadosti o odovzдание, môže byť znovu uvedená ako nové tvrdenie alebo ďalšie tvrdenie v žiadosti o udelenie súhlasu, potom nemôže vzniknúť prekážka „estoppel“. Na druhej strane, ak sa tieto dve konania považujú za tak úzko prepojené, že otázka, ktorá bola nevyhnutne vyriešená v rozhodnutí o odovzdaní, sa musí považovať za vyriešenú na účely rozhodnutia o udelení súhlasu, odvolateľ sa v tomto štádiu nebude môcť opierať o tvrdenie o postavení „vydávajúceho súdneho orgánu“.
- 35 Keďže proces udeľovania súhlasu sa riadi právnymi predpismi, ktorými sa vykonáva článok 27 rámcového rozhodnutia, Supreme Court (Najvyšší súd) sa domnieva, že ide o otázku, ktorú je potrebné rozhodnúť podľa práva Únie. Ďalej sa tento súd domnieva, že v tejto veci nejde o *acte clair*. Vzhľadom na rozsudky CILFIT (C-283/81 EU:C:1982:335) a Consorzio Italian Management a Catania Multiservizi (C-561/19 EU:C:2021:779), ako aj na svoje vlastné povinnosti ako súdu, proti ktorého rozhodnutiam neexistuje opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, tento súd považuje za potrebné požiadať Súdny dvor o rozhodnutie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Žiadosť o zrýchlené alebo naliehavé konanie

- 36 Odvolateľ sa nachádza vo väzbe v Holandsku a orgány tohto štátu majú prirodzený záujem na tom, aby sa urýchlene objasnilo jeho právne postavenie v tomto štáte. Za týchto podmienok Supreme Court (Najvyšší súd) žiada Súdny dvor, aby zväzil využitie buď skráteného alebo naliehavého konania upraveného v jeho rokovacom poriadku.

Prejudiciálne otázky

[omissis] [zopakovanie vyššie uvedených otázok]